

POROČILO O DELU
POKRAJINSKE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE
MURSKA SOBOTA ZA LETO 2024

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je osrednja območna knjižnica za Pomurje. Razvila se je iz ljudske (ustanovljene leta 1945) in študijske knjižnice (ustanovljene leta 1955), ki sta se leta 1972 združili, in se poimenovala tako, kot se imenuje še danes. Knjižnično dejavnost kot javno službo izvaja v 12 občinah Upravne enote Murska Sobota. V skladu z Zakonom o knjižničarstvu opravlja posebne naloge za splošne knjižnice na svojem območju, to je za Knjižnico–Kulturni center Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, Splošno knjižnico Ljutomer in Javni zavod Knjižnico Gornja Radgona. Izvaja tudi programe dejavnosti za madžarsko narodno skupnost in Slovence v zamejstvu (Porabje). V letu 2017 je knjižnica prejela nagrado Združenja slovenskih splošnih knjižnic za najboljši projekt slovenskih splošnih knjižnic, in sicer za inovativno storitev za uporabnike Obujamo dediščino v Porabju – pravljичni večeri za odrasle in leta 2022 prav tako nagrado Združenja slovenskih splošnih knjižnic v kategoriji najboljši projekt slovenskih splošnih knjižnic za inovativen pristop k strokovnemu delu za projekt Katalogizacija judovskih molitvenikov in obrednih knjig iz obdobja od 1779 do 1942. Knjižnično dejavnost izvaja tudi v premičnih zbirkah Hodoš, Prosenjakovci, Domanjševci in Motvarjevci ter z bibliobusom, katerega posebnost sta t. i. madžarska in porabska proga. Je domoznanska knjižnica za Prekmurje, Prlekijo in Porabje z dragocenimi zbirkami domoznanskega značaja, ki vključujejo starejše in redke tiske iz 18. in 19. stoletja, periodične publikacije v prekmurskem jeziku, rokopise in druge pomembne informacijske vire za spoznavanje in proučevanje (pol)pretekle zgodovine pokrajine ob Muri.

Sofinancirajo jo ustanoviteljici Mestna občina Murska Sobota in Občina Beltinci ter deset občin pogodbenih partneric (občine Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina). Na osnovi neposrednih pozivov Ministrstva za kulturo prejema dodatna finančna sredstva za izvajanje programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice, programa dejavnosti splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti, programa dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih ter delno za letni nakup knjižničnega gradiva in IKT opreme splošnih knjižnic. Finančna sredstva pridobiva še iz naslova plačil uporabnikov za storitve javne službe ter s prodajo blaga in storitev na trgu. Posamezne projekte financira s pomočjo sredstev, pridobljenih iz javnih razpisov ter prejetih donatorskih in sponzorskih sredstev.

V knjižnici je bilo na dan 31.12.2024 zaposlenih 25 javnih uslužbencev. V programu javnih del Pomoč v knjižnici je med letom bila zaposlena 1 oseba.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je eden od osrednjih prostorov izobraževalnega, znanstvenega, kulturnega in družabnega dogajanja v mestu in njegovi širši okolici. Knjižnica je najbolj množično lokalno informacijsko središče, v katerem se uresničujejo potrebe posameznikov in skupin po izobraževanju, raziskovanju, informacijah in razvoju osebnosti, vključno s sprostivitvijo in razvedrilom. S svojimi storitvami, dejavnostmi, programi in projekti zadovoljujemo potrebe lokalne skupnosti. Naše delovanje je usmerjeno v izpolnjevanje pričakovanj vseh deležnikov knjižnice – uporabnikov, občin ustanoviteljic in občin pogodbenih partneric, zaposlenih, dobaviteljev, ožje in širše družbene skupnosti.

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

Povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva smo zagotavljali s strokovno obdelavo obveznega izvoda. Domoznansko zbirko smo dopolnjevali tudi z nakupom in darovi. Območno zbirko smo gradili tudi z naročenimi podatkovnimi zbirkami, do katerih je bil zagotovljen dostop na daljavo, prav tako smo zagotavljali brezplačno medknjižnično izposojlo za vse člane knjižnic na območju.

Naročene podatkovne zbirke:

- Encyclopedia Britannica Online Public Library Edition.
- PressReader.

Poleg tega smo zagotovili tudi dostop na daljavo do podatkovne zbirke EBSCOhost. Vse podatkovne zbirke so dostopne vsem članom knjižnic na območju OOK.

Strokovna pomoč knjižnicam območja

Svetovalno delo za območje OOK je zajemalo individualno svetovanje glede na potrebe knjižnic na območju:

- osrednje knjižnice (upravljanje knjižnične zbirke, koordinacije zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, knjižničnih zbirk za različne skupine uporabnikov, projektov OOK, informacijske tehnologije idr.). Prav tako je svetovalno delo zajemalo usklajevanje pri izvedbi skupnih projektov in iskanje poti za nove skupne storitve oziroma projekte;
- šolske knjižnice na območju (razvoj bibliopedagoškega dela za učence in dijake).

Območnost smo promovirali skozi uspešno izvedene projekte in aktivnosti, ki so se izvajali v okviru posebnih nalog OOK (promocija na spletni strani knjižnice, Facebook strani knjižnice, v tiskanih in spletnih lokalnih medijih, radio, TV).

Z nacionalno knjižnico smo sodelovali:

- s konzorcijem COSEC pri nakupu podatkovnih zbirk,

- s Službo za pridobivanje knjižničnega gradiva,
- z udeležbo na strokovnih usposabljanjih oz. izobraževanjih, ki jih je pripravila nacionalna knjižnica,
- pri Digitalni knjižnici Slovenije (dLib.si).

Za potrebe celotnega območja smo v letu 2024 izvedli projekte:

- Bralna značka za otroke Jaz pa berem (4–10 let),
- Bralna značka za odrasle,
- Bralni klub Tanje Pirš,
- Bralna značka lahkega branja – Karolinina bralna značka,
- Bralna značka Jožefa Varge (bralna značka v madžarščini),
- Digitalizacija gradiva,
- Knjižnica pod zvezdami – literarno glasbeni večeri na prostem,
- Obrazi slovenskih pokrajin,
- Babice in dedki pripovedujejo – medgeneracijsko sodelovanje,
- Domoznanski večeri.

Skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi knjižnicami območja OOK:

- domoznanska bralna značka – Zakladnice,
- bralna značka lahkega branja – Karolinina bralna značka,
- Babice in dedki pripovedujejo,
- Pomurci.si v okviru portala Obrazi slovenskih pokrajin.

Skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo):

- Kamra (OOK Celje):

V letu 2024 smo na portal Kamra prispevali 6 novih digitalnih zbirk in 44 multimedijjskih elementov:

- Tiskane prekmurske pesmarice mrliških oz. »mrtvečnih« pesmi v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota (A. Pavlič)
- Kino v Murski Soboti (A. Pavlič)
- Kalendar Srca Jezušovoga (1904-1944) (A. Pavlič)
- Marijin list (1904-1941) (A. Pavlič)
- Oris začetkov in zatona dolnjelendavskih bralnih društev in knjižnic v Avstro-Ogrski monarhiji (A. Halász)
- »Prekmurski teden« v Murski Soboti od 17.–26. junija 1939 (A. Pavlič)

Skupaj smo do 31. 12. 2024 na portal prispevali 209 novic, 62 digitalnih zbirk z 260 podzbirkami, 1233 multimedijjskih elementov in 44 zapisov v Album Slovenije. V skladu s 5. členom Pogodbe naročniki svojo pravico do nadzora nad upravljanjem, delovanjem in razvojem portala Kamra uresničujejo preko Nadzornega sveta, ki ga sestavljajo direktorji štirih osrednjih območnih knjižnic, ki so v preteklih dveh letih na portal prispevale največ vsebin, in predsednik Združenja splošnih knjižnic. Za naslednje dvoletno obdobje bo zaradi števila objav v Nadzornem svetu sodelovala tudi PIŠK MS.

- Dobreknjige.si (OOK Koper in Nova Gorica):

V letu 2024 smo prispevali 9 novih zapisov, do 31. 12. 2024 pa je bilo vseh naših zapisov 129.

- Obrazi slovenskih pokrajin (OOK Kranj):

V letu 2024 smo na portal dodali 16 novih biografij znanih Pomurk in Pomurcev avtoric Julijane Vöröš in Lucije Kardoš: Stanko Kristl, Jože Hirnok, Franc Košar, Evgen Balazič, Zdenka Novak, Albina Nečak Luk, Janez Lanščak, Cvetka Hedžet Toth, Števan Sijarto, dr. Attila Kovács, dr. Zoltán Lendvai Kepe, dr. Mária Kepéné Bihar, Anna Cár, in Elizabeta Urisk. Obstoječe zapise pa smo sprotno dopolnjevali in jih ažurirali. Na dan 31. 12. 2024 je bilo vseh znanih Pomurk in Pomurcev na portalu Pomurci.si skupaj 297. Pogodbeni partnerji svojo pravico do nadzora nad upravljanjem, delovanjem in razvojem portala uresničujejo preko Nadzornega sveta, ki ga sestavljajo direktorji štirih osrednjih območnih knjižnic, ki so v preteklih dveh letih na portal prispevale največ vsebin in predstavnik Združenja splošnih knjižnic. Za naslednje dvoletno obdobje bo zaradi števila objav v Nadzornem svetu sodelovala tudi PIŠK MS.

- Knjižnice.si (OOK Maribor) – skupni spletni portal slovenskih splošnih knjižnic: sodelovanje pri uredniškem odboru, udeležba na sestankih uredniškega odbora.
- Medknjižnična izposoja (OOK Ravne na Koroškem): delo, usklajevanje in komunikacija z nosilko projekta.
- Pravljčni večeri za odrasle (sodelovanje v projektu Mariborske knjižnice).
- 25. 10 2024 je bil v Murski Soboti 8. DOMFEST (festival domoznanstva). Dogodek sta organizirali Sekcija za domoznanstvo in kulturno dediščino pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije in Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, v sodelovanju s Knjižnico Ivana Potrča Ptuj in drugimi osrednjimi območnimi knjižnicami. V slopu dogodka je bil izdan zbornik »Domoznanstvo, knjižnice in javnost : zbornik prispevkov : 8. festival domoznanstva – Domfest, Murska Sobota, Pokrajinska in študijska knjižnica, 25. oktober 2024«, dostopen na dLib: [URN:NBN:SI:DOC-K281GSDA](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:doc-k281gSDA)

Kar se tiče skupnih projektov mednarodnega sodelovanja, smo se aktivno udeležili 22. mednarodnega strokovnega posvetovanja potujočih knjižnic, ki je potekal 16. in 17. maja 2024 v Ljubljani, in sicer v organizaciji Mestne knjižnice Ljubljana ter Zveze bibliotekarskih društev Slovenije.

S šolskimi knjižnicami na območju smo izvedli:

- koordinacijo pri projektu Rastem s knjigo za osnovnošolce in Rastem s knjigo za srednješolce,
- knjižno in knjižnično vzgojo,
- bibliopedagoške ure za OŠ in SŠ,
- bralno značko Jaz pa berem (4–10 let),
- domoznanske bibliopedagoške ure (predstavitev domoznanske dejavnosti in gradiva),
- svetovanje in pomoč pri uporabi knjižničnega gradiva, knjižničnih storitev in informacijskih virov,
- koordinacijo pri pripravi skupnih projektov, kot so Noč z Andersenom ob mednarodnem dnevu knjig za otroke; Noč v objemu ljudskega izročila ipd.

Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju OOK so obsegale:

- bralna značka lahkega branja – Karolinina bralna značka,

- sodelovali smo z organizacijami, ki na območju združujejo različne skupine uporabnikov s posebnimi potrebami (z nacionalnim združenjem za kakovost življenja Ozara, društvom za socialno vključenost Mozaik, Pribinovina, OŠ IV Murska Sobota, Varstveno delovni center Murska Sobota, CS Hodoš – enota Hrastovec, VDC Želva MS, Center Naprej – Center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo, enota MS, Zavod Sonček MS ter Zvezo prijateljev mladine Slovenije),
- izposoja gradiva na dom za posebne skupine uporabnikov.
- Projekt Bralne ure – Druženje s knjigo: projekt se izvaja v sodelovanju z Domom starejših Rakičan in Centrom za starejše Murska Sobota.

Z ustanovami v zamejstvu (npr. z Zvezo Slovencev na Madžarskem, Generalnim konzulatom RS v Monoštru) smo sodelovali pri skupnih projektih, kar smo načrtovali v okviru Programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnem območju. Prav tako smo krepili sodelovanje s knjižnicami na Madžarskem (županijsko v Szombathelyu ter Parlamentarno v Budimpešti). Izvajali smo literarne ure in pripovedovanje pravljic na Radiu Monošter, predstavljali knjige v časopisu Porabje, izvedli Pravljični večer za odrasle v Porabju in Slovensko bralno značko potujoče knjižnice v Porabju ter postavili razstavo Sobota na starih razglednicah (obširneje v posebnem poglavju).

Knjižnicam na območju je sistemski administrator nudil pomoč pri načrtovanju in vzdrževanju računalniških sistemov, jim svetoval in jih seznanjal z novostmi.

Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Skrbeli smo za usklajeno koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva. Kot doslej, smo knjižnicam na območju pošiljali dvojnice pomembnejšega domoznanskega gradiva. Vso pridobljeno gradivo je bilo strokovno obdelano in s tem je bila zagotovljena dostopnost gradiva širši javnosti.

Zavezance za obvezni izvod smo informirali, jih seznanjali z obveznostmi, ki jih nalaga Zakon o obveznem izvodu publikacij ter obenem seznanjali z namenom obveznega izvoda za lokalno in nacionalno kulturno dediščino. Informiranje zavezancev za obvezni izvod smo izvajali ob predstavitvah domoznanskega gradiva, ob stikih z avtorji in ob neformalnem pridobivanju tovrstnega gradiva.

Spremljali smo založniško produkcijo na območju in po potrebi informacije o zavezancih za obvezni izvod posredovali nacionalni knjižnici.

Z domoznanskimi zbirkami v knjižnicah in drugih sorodnih kulturnih ustanovah na območju (muzej, galerija) smo uporabnike permanentno seznanjali, prav tako z zbirko gradiva za Prekmurje, ki ga hrani Pokrajinski arhiv Maribor. V letu 2024 je začela na novi lokaciji v novih prostorih delovati Enota za Prekmurje, in sicer v okviru Pokrajinskega arhiva Maribor.

Knjižnicam na območju smo nudili pomoč pri bibliografski obdelavi domoznanskega knjižničnega gradiva (individualno, po telefonu, e-pošti). Predvsem smo jim nudili pomoč pri obdelavi določenega gradiva, za katerega še nimajo pridobljenih licenc.

Redno smo izvajali normativno kontrolo domoznanskih avtorjev, kreirali nove in dopolnjevali obstoječe zapise (kreiranih 168 zapisov (28 monografij, 102 članka, 24 serijskih publikacij in 14 izvedenih del), kopiranih 13 zapisov, kreiranih 20 zapisov v bazo CONOR, ob katalogizaciji tudi izločanje dvojnic iz zbirke domoznanskih monografij in periodike), knjižnicam na območju pa smo nudili pomoč pri razreševanju identitete lokalnih (domoznanskih) avtorjev.

Nadaljevali smo s projekti digitalizacije in s tem zagotavljali dostopnost do pisne kulturne dediščine regijsko pomembnega knjižničnega gradiva v digitalni obliki. Digitalizirano gradivo je dostopno na Digitalni knjižnici Slovenije (dLib.si). Digitalizirali smo:

- VESTNIK. 2003–2007. – Murska Sobota : Podjetje za informiranje.
- PÉN : Vestnikov mesečnik. 2003–2006. – Murska Sobota : PEN, Podjetje za informiranje.
- Doctor Angelicus sv. Tomaž Akvinski. 1923.
- Molitvi, na sztari szlovenszki jezik obrnyene ino na haszek szlovenszkoga naroda. 1841.
- Pounčice črtice za mlade. 1914.
- Pozabljeno v predalih. 2000–2002.
- Sztarisinsztvo i zvacinsztvo. 1852, 1898, 1909, 1929.

Uspešno smo izvedli domoznansko bralno značko Zakladnice 2024: Priprava in dokončanje seznama bralnega gradiva, začetek bralne značke 21. 6. 2024 in zaključek 23. 9. 2024. Sodelovalo je 14 bralk in bralcev. Zaključna prireditev je bila 17. 10. 2024, s predavanjem *Prekmursko časopisje in koledarji izpred 100 let (2024)* (A. Pavlič), in podelitvijo priznanj.

Prevzeli smo dela zapuščine Franca Kuzmiča, ki ga je izročila njegova žena Vera Kuzmič (4. 12. 2024). Knjižno gradivo iz zapuščine je bilo preusmerjeno na knjižnične oddelke oz. v bukvarno. Podarili smo 18 prejetih zvezkov (1967–1984) časnika Vestnik Knjižnici Gornja Radgona (17. 5. 2024).

Spletnega tečaja oz. izobraževanja Kamra sta se udeležila dr. Albert Halász iz PIŠK Murska Sobota in Maja Vratuša Fartelj iz Knjižnice Gornja Radgona (12. 11. 2024).

Sodelovali smo pri izpolnjevanju elektronskega vprašalnika 1KA, izdelava seznama spletnih pomurskih domen za zajem v NUK, oboje v okviru OOK:

- Analiza potreb po digitalizaciji v PIŠK M. Sobota za naslednjih 5 let (vprašalnik 1KA),
- izdelava predlogov pomurskih spletnih strani za zajem za NUK (za M. Soboto izbranih 130 domen, za Lendavo 59, za G. Radgono 54, za Ljutomer 62) (poslano za OOK 21. 6. 2024).

Domoznanski sestanki domoznancev iz OOK:

- 13. sestanek preko platforme ZOOM (5. 2. 2024)
- 14. sestanek preko platforme ZOOM (6. 6. 2024)
- 15. sestanek preko platforme ZOOM (2. 9. 2024)
- Delovna srečanja domoznancev OOK

Delovno srečanje domoznancev 2024 je potekalo v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj (13. 6. 2024).

Domoznansko bibliopedagoško delo:

- predstavitev raritet in knjižnice (2 študenta iz izmenjave ERAZMUS – 25. 1. 2024),

- predstavitev domoznanstva 3 kandidatkam za opravljanje strokovnega izpita in mentorici iz UKM (5. 3. 2024),
- predstavitev domoznanstva (Dvojezična srednja šola Lendava, 22 učencev + 3 spremljevalci, 8. 5. 2024),
- SŠGT Radenci (8 učencev + spremljevalka, 23. 5. 2024),
- OŠ Turnišče (33 učencev + 3 spremljevalci, 24. 5. 2024),
- OŠ III M. Sobota – predstavitev tipičnega arhivskega gradiva Jožeta Janeža dvema mladina raziskovalkama in mentorici (29. 11. 2024).

Dejavnost na Digitalni zbirki dLib.si:

- ustvarjena digitalna zbirka – Prekmurske serijske publikacije od leta 1875 do 1944 (2. 1. 2024),
- objavljena digitalna zbirka – Judovska zbirka v PIŠK M. Sobota (22. 3. 2024).

Izvajali smo dopolnjevanje rokopisne zbirke (Ro 258), dopolnjevanje zbirke fasciklov (Fasc. 535), dopolnjevanje zbirke drobnih tiskov glede na založnike oz. izdajatelje.

Izvedli smo promocijo Judovske zbirke z izposojjo 22 enot Galeriji – Muzeju Lendava za potrebe razstave z naslovom *Knjižna dediščina predvojne prekmurske neološke judovske skupnosti – Molitveniki in obredne knjige ter njihovi lastniki*, za obdobje od 23. 10. 2024 – 28. 2. 2025.

Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

Bibliobus

Bibliobus je bil v Porabju, tako kot leta prej, ponovno prisoten tudi v letu 2024, ampak le do 13. septembra 2024, ko so na servisu ugotovili, da se vozilo ne da več popraviti. Od takrat na progi dejavnost opravljamo s službenim vozilom knjižnice. Potujoča knjižnica v Porabju je bila v letu 2024 prisotna po razporedu voženj na petih postajališčih: na Gornjem Seniku, v Sakalovcih, Števanovcih in dvakrat v Monoštru vsakih štirinajst dni. Vseskozi smo člane potujoče knjižnice v Porabju, kot tudi sicer, obveščali tudi o možnostih dostopa do e-gradiv, ki jih PIŠK Murska Sobota ponuja svojim članom (e-knjige: Biblios; podatkovne zbirke: Encyclopedia Britannica: Public Library Edition, Pressreader, EbscoHost, zvočne knjige: Audibook) kot tudi do prosto dostopnih portalov, pri katerih PIŠK Murska Sobota sodeluje in soustvarja vsebine (kot so Kamra, Dobreknjige, Obrazi slovenskih pokrajin, Digitalna knjižnica Slovenije). Obisk potujoče knjižnice in izposoja knjižničnega gradiva se zaradi razmer, ki so se zgodile z bibliobusem, nista drastično spremenila. Otroci, učenci in odrasli si še vedno pridno izposojajo knjižno gradivo. Potujoča knjižnica v Porabju je postala nepogrešljiva, saj je gradivo v slovenskem jeziku brano in iskano.

Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

Pravljичne ure, pripovedovanje zgodb s pomočjo kamišibaja in ustvarjalne delavnice

V lanskem letu smo v Porabje povabili lutkarja, etnomuzikologa, ilustratorja, pedagoga Igorja Cvetka. Predstavil se je s posebno umetniško formo – kamišibajem. Učencem je razložil, da gre v bistvu za papirnato gledališče, ki smo ga Slovenci prinesli iz Japonske. Učencem iz Porabja je pripovedovanje zgodb s pomočjo kamišibaja bilo zelo zanimivo, prav tako so pri tem sodelovali, saj so zgodbe ob prikazanih slikah tudi razumeli. S svojimi kamišibaji se je predstavila tudi knjižničarka iz PIŠK MS, ki je bila na izobraževanju kamišibaja v izvedbi Igorja Cvetka in Jelene Sitar. Tudi v prihodnje si želimo še več tovrstnega sodelovanja na vseh osnovnih šolah in vrtcih v Porabju.

Razstava Murska Sobota in Porabje na starih razglednicah

V mesecu decembru smo v sodelovanju z zbirateljem Zoranom Vidicem in Zvezo Slovencev na Madžarskem izvedli in postavili razstavo z naslovom Murska Sobota in Porabje na starih razglednicah. Dopolnili smo jo z leposlovnim in strokovnim knjižničnim gradivom s področja Slovencev na Madžarskem. Razstava je bila na ogled v hotelu Lipa v Monoštru. Obiskovalci razstave so se lahko spomnili »varaša« (mesta) takšnega, kot je bil nekoč. Zoran Vidic je ljubiteljski zbiralec starih razglednic, ne le Murske Sobote temveč vseh pomembnejših kulturnih spomenikov in krajev v Prekmurju. Življenje, ki je bilo prikazano na razglednicah, v leposlovnih delih opisuje tudi večina prekmurskih pisateljev. Nekateri odlomki iz njihovih del so na razstavi služili za razlago razglednic.

Obujamo dediščino – pravljичni večeri za odrasle v Porabju

5. marca 2024 smo v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem izvedli prvi pravljичni večer v Hiši jabolk na Gornjem Seniku. S pravljicami so se predstavili: Metka Celec, Vesna Radovanovič, Petra Lopert in Alojz Hanžek iz Porabja. Za glasbeno popestritev dogodka sta poskrbela Dušan Mukič in Štefanija Drávecz. Na dogodek so prišli številni porabski Slovenci, ki so z navdušenjem pozdravili pravljičarke in pravljičarja iz Porabja.

25. novembra 2024 smo se na povabilo Generalnega konzulata v Monoštru odzvali in nastopili pravljičarji Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota. Nastopile so: Klaudija Šeruga, Vesna Radovanovič in Metka Celec iz PIŠK MS ter porabska Slovenka Kristina Zsöks Gyécsek. Z glasbo je večer popestril Iztok Rodež. Pravljičnega večera za odrasle so se udeležili številni Porabski Slovenci in ostali, ki so prišli iz Slovenije.

Kar želimo je, da v ta svet pravljic, obiskovalci prireditve 'zaidejo' tudi v vmesnem obdobju, zaradi česar smo v ta namen pravljice, ki so bile pripovedovane, zapisali v narečju, jih natisnili in razdelili po pravljičnem večeru. Na ta način želimo pravljice v domači besedi razširiti tudi po domovih in med vse člane družin. S tem se bo okrepila tudi medgeneracijska vez, kajti verjamemo, da bodo te zapisane pravljice vzbudile pozornost še posebej pri mlajši generaciji Slovencev v zamejstvu, ki jih bodo želeli bodisi sami brati bodisi jih od staršev ali starih staršev slišati ter jim prisluhniti znova in znova. Kar pa je najpomembnejše, brana oziroma slišana bo slovenska beseda.

Slovenska bralna značka potujoče knjižnice v Porabju

Bralno značko v Porabju je osvojilo 10 udeleženk, ki so prebrale tri leposlovna dela v slovenskem jeziku ali gradivo v narečni besedi. Na zaključni prireditvi Poletno literarno popotovanje so v mesecu juniju sodelovali zaposleni iz Pokrajinske in študijske knjižnice MS. Predstavili so se z recitalom, ki ga je pripravila Jana Balažic. Dogodek je potekal v hotelu Lipa v Monoštru. Podelili so priznanja za osvojeno bralno značko Potujoče knjižnice ter jih razveselili s skromnim darilcem. V naslednjem letu si želimo še več sodelujočih.

Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva ter specifičnih storitev knjižnice v jeziku narodne skupnosti

Predstavitev premičnih zbirk*, ki delujejo na območju splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti:

Hodoš – premična zbirka je v kulturnem domu, ima 12 m², v tem prostoru je 3643 slovenskih in madžarskih knjig. Knjige so obdelane v COBISS-u, izposoja je avtomatizirana. Naslov: 9205 Hodoš, Hodoš 52. Premična zbirka je bila odprta tedensko 4 ure ob četrkih od 8.00–12.00.

Prosenjakovci – premična zbirka je v kulturnem domu, ima 16 m², v tem prostoru je 2443 slovenskih in madžarskih knjig. Knjige so obdelane v COBISS-u, računalniška izposoja. Naslov: 9207 Prosenjakovci, Prosenjakovci 96. Premična zbirka je bila odprta 4 ure tedensko ob sredah od 12.00–16.00.

Domanjševci – premična zbirka je v kulturnem domu, ima 35 m², v tem prostoru je 3522 slovenskih in madžarskih knjig. Knjige so obdelane v COBISS-u, računalniška izposoja. Naslov: 9206 Križevci v Prekmurju, Domanjševci 67. Premična zbirka je bila odprta tedensko 4 ure ob četrkih od 12.00–16.00.

Motvarjevci – premična zbirka je v kulturnem domu, ima 12 m², v tem prostoru je 2588 slovenskih in madžarskih knjig. Knjige so obdelane v COBISS-u, računalniška izposoja. Naslov: 9207 Prosenjakovci, Motvarjevci 34. Premična zbirka je bila odprta 4 ure tedensko ob petkih od 12.00–16.00.

Bibliobus – t.i. madžarska proga**

Ena izmed prog, kjer vozi bibliobus, se imenuje »madžarska proga«, saj oskrbuje prebivalce 14-dnevno na narodnostno mešanem območju, kjer živijo pripadniki madžarske in slovenske narodne skupnosti. Ti kraji so: Čikečka vas, Motvarjevci, Prosenjakovci, Središče, Domanjševci, Krplivnik in Hodoš.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota v skladu s 25. členom ZKnj-1 zagotavlja pripadnikom madžarske narodne skupnosti komuniciranje (govorno, pisno, spletno) v jeziku narodne skupnosti na vseh področjih. Komuniciranje v jeziku narodnostne skupnosti izvaja bibliotekar z aktivnim znanjem madžarskega jezika v okviru rednega dela v osrednji območni knjižnici, na potujoči knjižnici (bibliobusu) in premičnih zbirkah.

Zaposleni, ki obvlada oba jezika (slovenski, madžarski), poskrbi tudi za dvojezične napise, informativna sporočila, vabila, napise, programe, poročila in druga gradiva, ki so

pomembna za izvajanje dejavnosti (npr. bralne kulture, informacijskega opismenjevanja) splošne knjižnice za pripadnike madžarske narodne skupnosti.

*Krajevne knjižnice so se na začetku leta 2025 preuredile v premične zbirke.

**Zaradi dotrajanosti bibliobusa je bila proga od 17. septembra 2024 pokrita s službenim vozilom.

Bralna kultura in informacijsko opismenjevanje uporabnikov knjižnice, ki so pripadniki narodne skupnosti

Bralna značka za otroke in mladino (cicibani, pionirji, mladina) traja od 9. 9. 2024 do 22. 5. 2025. Gre za projekt, ki nagovarja k družinskemu branju. V bralni znački lahko sodelujejo člani knjižnice stari med 4 in 10 let. Za uspešno opravljeno bralno značko je treba prebrati vsaj 2 knjigi iz pripravljenega bralnega seznama in vsebine knjig na kratko napisati ali narisati. Projekt je še v teku.

Bralna značka Jožefa Varge za odrasle traja od 2. 12. 2024 do 30. 4. 2025. Namenjena je bralcem osrednje knjižnice, potujoče knjižnice in premičnih zbirk. Pripravili smo bralni seznam (družabne romane, pesniške zbirke, splošno izobraževalne in potopisne knjige...). Bralce smo povabili, da preberejo vsaj 2 knjigi (ali več) in na kratko napišejo svoje mnenje in bralne vtise na priloženem listku. Projekt je še v teku.

5. februarja smo objavili spletno iniciativo »našemi se v najljubšega pisatelja ali lika iz najljubše knjige« Na uradni Facebook strani PIŠK MS ter na »madžarski progí« potujoče knjižnice smo objavili in delili poziv za oddajo fotografij.

15. maja smo na oddelku za odrasle izobesili razstavo z naslovom *Ženske v srednjeveški Evropi – Ženske v dinastiji Arpadovcev*.

27. maja je bila predstavljena študijska smer Filozofske fakultete UM, Prevajanje in tolmačenje – madžarščina na Oddelku za prevodoslovje. Študijsko smer sta predstavili dr. Aleksandra Nuč Blažič in dr. Sara Orthaber.

Od 20. avgusta do 8. oktobra je bila na oddelku za odrasle v PIŠK MS predstavljena razstava o madžarskem pisatelju sodobne književnosti Péterju Nádasu.

20. septembra smo v sodelovanju s Pomurskim madžarskim mladinskim društvom priredili Filmski večer na Domanjševski domačiji z ogledom kultne komedije *Üvegtigris* (Stekleni tiger). Filmskega večera so se udeležili obiskovalci različnih starosti. Večer smo priredili v skednju. Odzivi so bili pozitivni. Dogodka se je udeležilo pribl. 30 obiskovalcev.

10. oktobra smo na povabilo vzgojiteljic iz Vrtca v Domanjševcih oktobra obiskali otroke in z njimi izdelali izdelke za noč čarovnic s pomočjo ilustratorke in novinarke Klaudivie Abraham. Otroci so bili navdušeni, zapeli so nama dve pesmici v slovenščini in madžarščini.

2. novembra smo se odzvali povabilu Društva mladih Dobrovnik ter skupaj organizirali »Kviz maraton« in filmski večer. Glavne tematike kviza so bili s področja umetnosti, pop in rock glasbe, o književnosti in knjižnicah. Po končanem kvizu smo si ogledali nadaljevanje

kultne komedije *Üvegtigris 2* (Stekleni tiger 2). Zaradi uspeha izvedbe prvega filmskega večera, smo projekt ponovili.

22. novembra smo skupaj z Madžarsko narodno samoupravno skupnostjo občine Šalovci organizirali kulinarično popoldne z naslovom *Zakladnice starih receptov: Dobrote z domačije* na Domanjševski domačiji. Pripravili smo več vrst zle(j)vank po receptih naših prednikov. Število udeležencev je bilo 15. Kulinarični popoldnevi (2023) so se izkazali za zelo uspešne, zato smo se odločili odzvati povabilu skupnosti. Kulinarično popoldne se lahko interpretira kot neke vrste »makerspace«, saj so se udeleženci aktivno vključili v proces pripravljanja jedi, se tudi naučili nekaj novega ter si napisali recepte za nadaljnjo uporabo. Udeleženci so lahko odnesli tudi kakšno knjigo receptov, ki jih je knjižnica odpisala.

13. decembra smo v Kulturnem domu Hodoš izvedli potopisno predavanje z naslovom *Polletje v srcu Španije: Od Teruela do Madrida*. Predavateljica Sarah Abraham nas je popeljala skozi čudovito pokrajino, kulinariko, zgodovinske zaklade in edinstvene kulturne utrinke. Obiskovalci so bili navdušeni nad predavanjem, tudi po uradnem delu so ostali in še dlje časa pokramljali z predavateljico. Število obiskovalcev je bilo pribl. 30.

Skozi leto (25. april, 30. maj, 20. junij, 29. avgust, 26. september in 24. oktober) smo v premičnih zbirkah na Hodošu in v Domanjševcih priredili knjižni bazar, kjer smo uporabnikom brezplačno delili odpisano knjižnično gradivo v slovenščini in madžarščini. Na vsakem bazarju je bilo do 5 udeležencev.

Pod okriljem Zavoda za okolje in turizem Dobrovnik je v srcu narave na območju Bukovniškega jezera zaživela Gozdna knjižnica, začetna zbirka knjig je bila rezultat donacije Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, ki je knjižnico podprla z obsežnim naborom odpisanih knjig. Med knjižničnim gradivom tako mimoidoči najdejo tudi knjige in revije v madžarskem jeziku.

Skozi leto smo objavili v obliki zgodb promocijo premičnih zbirk z bralnim priporočilom ter datume knjižnih bazarjev v premičnih zbirkah na Hodošu in v Domanjševcih. Prav tako so bili dogodki iz *Programa dejavnosti splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti za leto 2024* estetsko oblikovani in objavljeni na spletni in Facebook strani, po končanih projektih smo objavili nekaj slik s prireditvev ter kratek potek dogodkov.

Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice za pripadnike narodne skupnosti

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota že vrsto let dobro sodeluje s knjižnico Berzsényi Dániel (BDK) iz Sombotela.

Izmenjava gradiva je potekala 14. 10. 2024 in 11. 11. 2024. PIŠK MS je podarila 80 izvodov (61 naslovov) gradiva, s strani BDK smo dobili v dar 109 izvodov (38 naslovov).

Strokovna obdelava gradiva knjižnice v jeziku narodne skupnosti

Lani smo v vzajemni sistem COBISS prispevali 94 zapisov v madžarskem jeziku. Od tega 2 zapisa za članke, 7 zapisov za izvedena dela in 85 zapisov za monografske publikacije.

Nabavljeno novo gradivo je bilo sproti strokovno obdelano, opremljeno za izposojno na dom oz. v knjižnici in dostopno pripadnikom narodne skupnosti oziroma vsem potencialnim uporabnikom. Po obdelavi je bilo gradivo razporejeno po knjižnicah (Murska Sobota, Motvarjevci, Prosenjakovci, Domanjševci, Hodoš in bibliobus MS).

Tekom celega leta smo urejali knjižnično gradivo. Med izloženo gradivo smo uvrstili 18 enot gradiva v madžarskem jeziku.

Poročilo o delu bibliobusa 2024

Potujoča knjižnica PIŠK Murska Sobota je v letu 2024 imela 73 postajališč. Vozila je na 11 progah v 12 prekmurskih občinah. Enkrat na dva tedna je obiskala Porabje na Madžarskem, kjer stoji na petih postajališčih.

Bibliobus PIŠK Murska Sobota ima:

- 21 postajališč pri vrtcih in
- 20 postajališč pri osnovnih šolah.

Postajališča pri domovih za starejše:

- pri Centru starejših na Hodošu,
- pri Domu starejših Kuzma,
- pri Centru za starejše v Murski Soboti,
- pri Domu za starejše Rakičan,
- pri Domu Elizabeta v Rogašovcih in
- pri Domu Janka Škrabana v Beltincih.

Vsega skupaj v petih prekmurskih občinah na šestih postajališčih.

Soboški bibliobus ima izposojališče tudi v dveh romskih naseljih:

- pri vrtcu Pušča v občini Murska Sobota in
- v romskem naselju Vanča vas v občini Tišina.

Povprečni čas postanka na postajališčih je 40 minut. Povprečna odprtost (aktivna izposoja) na dan je 4 ure. V letu 2024 je bila potujoča knjižnica PIŠK Murska Sobota na terenu 206 dni. Od tega 72 dni z osebnim dostavnim vozilom. Število aktivnih članov v letu 2024 je bilo 1.619 članov. Od tega 1.020 članov, ki spadajo v kategorijo mladine. Na novo je bilo v letu 2024 vpisanih 180 članov. Izposoja vsega gradiva v letu 2024 je na bibliobusu znašala 48.270 enot gradiva. Število izposojenih enot monografskega knjižnega gradiva je znašalo 47.162 enot. Število izposojenih enot monografskega neknjižnega gradiva je znašalo 1.108 enot. Število izposojenih enot serijskih publikacij je znašalo 177 enot. Zaloga gradiva potujoče knjižnice je v letu 2024 štela 88.925 enot gradiva, od tega je bil prirast 2.578 enot gradiva. Na bibliobusu smo vozili okrog 7.000 enot gradiva. V osebni dostavnem avtomobilu vozimo okrog 90 slikanic in 60 enot ostalega gradiva (romani in strokovno gradivo). V letu 2024 je bibliobus PIŠK Murska Sobota prevozil 11.904 kilometrov. Od tega z bibliobusom (1.1.2024 – 13.9.2024) 7.618 kilometrov in z dostavnim avtomobilom (16.9.2024 – 31.12.2024) 4.286 kilometrov.

Poleg izvajanja osnovne dejavnosti, so bile v sklopu potujoče knjižnice izvedene še naslednje dejavnosti:

- literarne ure na radiu Porabje 5 x letno,
- v časopisu Porabje je bil vsakih 14 dni oz. 21 dni objavljen prispevek s predstavitvijo knjige, ki jo potujoča knjižnica priporoča v branje. Skupaj 21 prispevkov,
- Slovenska bralna značka potujoče knjižnice v Porabju, ki je potekala od novembra 2023 do maja 2024 (uspešno jo je opravilo 10 udeležencev),
- v mesecu juniju je bila v Monoštru izvedena prireditev Poletno literarno popotovanje, kjer smo podelili nagrade za uspešno opravljeno slovensko bralno značko Potujoče knjižnice v Porabju,
- 16. in 17. maja 2024 smo se udeležili (2 osebi) 22. mednarodnega strokovnega posvetovanja potujočih knjižnic in Festivala bibliobusov v Ljubljani,
- na omenjenem posvetovanju smo izvedli referat z naslovom Predstavitve bibliobusa PIŠK Murska Sobota izven rednih postajališč,
- v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Murska Sobota in Otroškim počitniškim domom Murska Sobota – Baška, so bile z namenom podpore počitniškemu branju otrok, ki so letovali v Baški, za čas počitnic odpeljane knjige.

Ker smo v mesecu septembru 2024 zaradi trajne okvare ostali brez bibliobusa, od 16. septembra 2024 vozimo knjige z dostavnim vozilom.

Odrasli uporabniki na potujoči knjižnici si knjige v večji meri naročijo vnaprej, medtem ko si otroci in osnovnošolci gradiva ne naročajo vnaprej – razen domačega branja. V dostavnem vozilu je prostora za maksimalno 10 kartonskih škatel knjig, v katerih moramo peljati gradivo, namenjeno vsem starostnim skupinam, saj bibliobus obiskujejo vse starostne skupine, od predšolskih otrok do upokojencev. Kar je razvidno tudi iz postajališč.

Kljub temu statistični podatki kažejo, da zanimanje za obisk potujoče knjižnice ostaja.

Obisk članov bibliobusa v letu 2024 po mesecih:

MESEC	ŠTEVILO OBISKOVALCEV
januar	1.367
februar	1.079
marec	1.275
april	1.242
maj	1.044
junij	932
julij	192
avgust	157
september	1.023
oktober	1.063
november	1.077
december	826
SKUPAJ	11.277

Ob teh številkah niso prišteti vsi, ki bibliobus obišejo, temveč le tisti, ki si gradivo tudi izposodijo. Omeniti velja, da si nekatere vzgojiteljice in učiteljice za celotno skupino

gradivo izposojajo na eno izkaznico, medtem ko bibliobus obišče celotna skupina in si knjige otroci izberejo sami.

Oddelek za odrasle

V poročilu so zajeti podatki, ki jih izpisi statistike izposoje ne prikazujejo, ker jih vodimo ročno ali pa se jih ne da statistično voditi s sistemom COBISS. Podrobnejših podatkov iz sistema COBISS poročilo ne zajema.

Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnico

V čitalnici se izposoja gradiva vodi s programom COBISS/izposoja, vendar kljub temu ocenjujemo, da obiskovalci čitalnice uporabljajo precej gradiva, ki ga ne uspemo evidentirati. Razlogov za to je več: glavni je ta, da delavka v čitalnici prinaša in odnaša gradivo iz skladišča, ga tam tudi pospravlja in v tem času obiskovalci čitalnice vzamejo marsikatero enoto knjižničnega gradiva s police, ki potem ni zabeležena. Naša ocena je, da je takega gradiva 4.600 enot letno.

Posredovanje zahtevnejših in ostalih informacij o gradivu in iz gradiva:

Upoštewane so informacije, ki jih je posredovalo 8 strokovnih delavcev in delavk oddelka za odrasle.

Zahtevnejše informacije	Računalniške informacije (pomoč pri iskanju, nastavitvah...)	Klasične informacije (po telefonu ali osebno uporabnikom knjižnice)	Domoznanske informacije	Skupaj
9.900	14.000	36.000	650	60.550

Obiskovalci:

	Obisk v Brankovi sobi:	Obisk zaradi uporabe interneta:
Številke v COBISSU + 12.000 članov	250 obiskov (Bralni klub Tanje Pirš, Društvo prijateljev Sobote)	Vodimo ga računalniško, vendar velikokrat več oseb sedi pri enem računalniku. Ocena: 3.800

Skupaj: 16.050 obiskov

Priložnostne razstave:

To so priložnostne razstave, ki niso vpisane v koledar razstav in ne v letni program dela (pripravlja jih bibliotekarka Julijana Vöröš):

- Založba Slovenska matica ob 160. letnici ustanovitve.
- Ivan Minatti ob 100.letnici rojstva
- Bogdan Novak ob 80. rojstnem dnevu.
- Vladimir Kos ob 100.letnici rojstva
- Zbirka Svet na dlani Bogomila Ferfile
- Veronikina nagrada za poezijo 2024

- Rožančeva nagrada za esej 2024
- Jenkova nagrada za poezijo 2024
- Nobelova nagrada za književnost – prejemniki zadnjih desetih let

Medknjižnična izposoja 2024:

Iz drugih knjižnic smo zaprosili:	96 enot
V druge knjižnice smo poslali:	495 enot
=	591 enot
Vse transakcije:	4005 enot (tu se beležijo vse transakcije: naročila, izposoje, podaljšanja, vračila, neuspešne transakcije...)

Od teh 591 enot je delež izposoj na območju OOK sledeči:

	Poslano naše gradivo:
Knjižnica G. Radgona, Lendava in Ljutomer	416
(od tega e-viri)	7

Mentorstvo:

V letu 2024 smo izvajali program strokovnega usposabljanja za pridobitev strokovnega naziva bibliotekar in knjižničar.

Drugo:

Od oktobra 2023 je potekala že 14. sezona Bralne značke za odrasle, katere tehnični in vsebinski del je koordinirala Suzana Lukovnjak. Izvedba zaključne prireditve s podelitvijo priznanj in praktičnih nagrad je potekala v avli mladinskega oddelka. Bralno značko je osvojilo 65 bralk in 10 bralcev. Za osvojitve bralne značke je bilo potrebno prebrati 7 proznih del in eno pesniško zbirko s seznama. Podelitev smo popestrili s srečanjem s pisateljico Simona Rituper. Avtoričin roman Skrivnostna zapuščina je bil tudi sicer najbolj brano delo v tej sezoni bralne značke.

Tudi v letu 2024 je bil aktiven Bralni klub Tanje Pirš – skupina 12 bralk in bralcev pod strokovnim vodstvom Iva Podojsterška se je sestajala enkrat mesečno.

Za potrebe pedagoškega dela smo OŠ Turnišče podarili dve škatli odpisanih knjig.

Ob koncu leta smo pod jelki v pritličju in 1. nadstropju pripravili knjižne darove (po tri knjige v paketu, ki so jih bralci lahko vzeli kot darilo). Gre za knjige, ki smo jih prejeli v dar, vendar jih nismo uvrstili v knjižnični fond, kakor tudi knjige, ki smo jih odpisali v PIŠK MS.

V mesecu novembru smo obiskal knjižni sejem Frankfurt po Frankfurtu v Ljubljani. Nabavljeno je bilo 48 knjig z različnih strokovnih področij v tujih jezikih.

V mesecu novembru smo obiskali tudi sejem Interliber v Zagrebu, kjer smo izbrali 71 naslovov knjig v hrvaškem jeziku.

Strokovne delavke Nada Farič, Jasna Horvat in Suzana Lukovnjak so v predprazničnem času pred Valentinovim, pustom, Veliko nočjo in Božičem pripravile tematske razstave o teh praznikih in ponudile bralcem izbor knjig na to temo, prav tako pa so mesečno pripravljale manjše razstave o aktualnih spominskih dnevih (razstavni pano na oddelku za odrasle):

- Razstava o Rudolfu Maistru ob obeležitvi Maistrovega leta
- Olimpijske igre (o zgodovini letnih in zimskih olimpijskih iger)
- Festival glasbe (v poletnem času – namigi za branje knjig o velikanih svetovne popularne glasbe)
- Noč čarovnic
- Zimski športi
- Narava v leposlovju
- Stripi (berimo risoromane)
- Razstava o različnih turističnih destinacijah – namigi za potovanja
- Razstava o ozaveščanju moških glede raka prostate (Movember)
- Razstava prepovedanih knjig skozi zgodovino
- Ob kulturnem prazniku so pripravile razstavo o prehrani v Prešernovem času

Prav tako so uredile tudi prijeten kotiček za sodelujoče pri bralni znački, kjer so bralke in bralci lahko v miru brskali med izbranimi deli.

V letu 2024 smo nadaljevali z izposajo na dom za ranljive skupine. Ker zaradi dokaj visokih poštnih stroškov ni bilo interesa, smo nadaljevali z osebno dostavo knjig dvema članicama. Sredi leta sta se obe preselili v dom za starejše, zato sedaj storitev opravljamo s potujočo knjižnico.

Sodelovali smo tudi na festivalu Tedna vseživljenjskega učenja, kjer smo na stojnici na Trgu kulture v M. Soboti mimoidočim ponujali odpisane knjige.

Ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic (23.4. 2024) smo na stojnici pred knjižnico delili odpisane in podarjene knjige. Akcijo smo ponovili na Markovem sejmu v Beltincih (konec aprila 2024).

Izvajali smo bibliopedagoške dejavnosti za dijake prvih letnikov 6 pomurskih srednjih šol v sklopu nacionalnega projekta Rastem s knjigo: leta 2024 je oddelek za odrasle obiskalo 29 skupin oz. 746 dijakov. Skupine je sprejemal bibliotekar Ivo Podojsteršek.

Mladinski oddelek in pritličje, osrednje prireditve

Organizirane skupine (odrasli, otroci, učenci)

Projekti (samostojni ali v sodelovanju z drugimi javnimi zavodi in društvi)	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV
Rastem s knjigo za OŠ – vseslovenski projekt	30	569

Bralna značka za otroke - Jaz pa berem (PIŠK)	-	212
Karolinina bralna značka (PIŠK)	9	83
DEKD in TKD v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, VDC MS in Vrtcem Beltinci	2	53
Knjižnica pod zvezdami (PIŠK)	2	430
Kamišibaj v Hiši sobivanja in znanja (PIŠK v sodelovanju z vrtcem Romano in KS Pušča)	1	57
Noč v objemu ljudskega izročila (PIŠK) in prireditev	1	39
Noč z Andersenom (PIŠK) in prireditev	1	17
Bralnice pod slamnikom PIŠK v sodelovanju s Knjižnico Domžale in založbo Miš	1	25
Grajski pravljичni večer – grad Beltinci PIŠK v sodelovanju z ZTKŠ Beltinci in občino Beltinci)	1	25
Petarde, ne hvala (PIŠK v sodelovanju z društvom TAM TAM)	2	36
Športajmo in berimo PIŠK v sodelovanju z Goriško knjižnico – nosilko projekta	1	92

Razstave na mladinskem oddelku (avla) - PIŠK MS	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV
Razstava ilustracij Rajski vrt v sodelovanju s Knjižnico Domžale, razstava prve tiskane knjige v Lendavi, razstava in literarni večer ob 80. letu dramskega igralca Evgena Cara, razstava prvega izobraženega lendavskega slikarja Mártona Faragója, Razglednice stare Sobote - PIŠK, Večerničina literarna bera 2024, Razstava ilustracij Lile Prap: Ljubezen v sodelovanju s društvom Argo, Ivan Minatti - PIŠK, Razstava Božična vas - PIŠK		1600 – 1800

Pravljичne ure in bralne ure, informativni obiski, sodelovanje z zavodi in društvi	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV IN ŠTEVILO OGLEDV
Vrtci (dopoldne, popoldne)	66	1245
Osnovne šole - informativni obiski	5	98
Osnovne šole - pravljice in bralne ure	13	301
Pravljice - popoldne, srečanja s starši in starimi starši, predstava za otroke	47	833
Igrivi park 2024, decembrske pravljice ob drsališču	11	156
Bralne ure z uporabniki VDC, Zavod Sonček, VDC Želva, Center Naprej, CS OŠ IV MS	13	115
Sodelovanje na 2. Bienalu slovenskega narečnega kamišibaja v Štanjelu	-	75
Pripovedovanje pravljic na radiu Monošter	3	30
Kamišibaj v Porabju na OŠ Števanovci (Igor Cvetko, Metka Celec)	8	79
Kalilenica s sodelovanjem PIŠK	38	285

Pravljичni večeri za odrasle v PIŠK MS in v Porabju	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV
--	-------------------	-------------------------

Pravljčni večer za odrasle	1	95
Pravljčni večer za odrasle v Porabju	2	76

DOGODKI: LITERARNI VEČERI, DRAMSKE IGRE, SESTANKI, PREDAVANJA, PREDSTAVITVE, DELAVNICE

DOGODKI	ŠT. DOGODKOV	ŠT. OBISKOVALCEV, ŠTEVILO OGLEDV
Razstave v avli in dvorani v sodelovanju z zunanjimi ustanovami in društvi	28	3500
Literarni večer, predstavitev knjig (organizator PIŠK)	9	451
Literarni večeri, predstavitve knjig (v soorganizaciji z zunanjimi ustanovami in društvi)	7	378
Noč knjige z Vladimirjem P. Štefanecem (PIŠK)	1	75
Predavanja (organizator PIŠK)	3	68
Predavanja (v soorganizaciji z zunanjimi ustanovami in društvi)	3	1396
Samostojna predavanja društev ali najem dvorane	6	131
Sestanki, okrogle mize novinarske konference: Prijatelji Sobote, MO MS, TV Idea	15	163
Predstavitve na radiu in TV IDEA	14	-
Okoli besede – Mlade kritiške oči	2	16
Okoli besede - Literarno mesto z Lilo Prap in odprtje razstave avtoričinih del in Večerničine literarne bere	1	68

Razlaga dejavnosti k poročilu 2024

PRAVLJČNI VEČERI ZA ODRASLE V MURSKI SOBOTI IN PORABJU

Pravljčni večeri za odrasle se organizirajo pod okriljem Mariborske knjižnice, pravljčni večeri za odrasle v Porabju pa potekajo v okviru projekta PIŠK MS Obujamo dediščino. Pravljčni večeri za odrasle so organizirani v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem in slovenskim Generalnim konzulatom v Monoštru.

V PIŠK Murska Sobota smo 19. novembra 2024 izvedli pravljčni večer za odrasle, na katerem so nastopili štirje pripovedovalci iz različnih slovenskih knjižnic. Med njimi tudi sodelavka Vesna Radovanovič.

V mesecu marcu smo nastopili v Hiši jabolk na Gornjem Seniku. S pravljicami smo se predstavili: Metka Celec, Vesna Radovanovič, Petra Lopert in Alojz Hanžek iz Porabja. Za glasbeno popestritev dogodka sta poskrbela Dušan Mukič in Štefanija Dravec.

Na povabilo Generalnega konzulata v Monoštru smo se novembra 2024 odzvali in nastopili na pravljčnem večeru za odrasle. Nastopile so pravljčarke Metka Celec, Vesna Radovanovič in Klaudija Šeruga iz PIŠK MS ter porabska Slovenka Kristina Zsöks Gyécsek. Z glasbo je večer popestril Iztok Rodež. Pravljčni večer za odrasle v Monoštru je potekal pod okriljem projekta Obujamo dediščino. Dogodka so se udeležili številni Porabski Slovenci in ostali, ki so prišli iz Slovenije.

URE PRAVLJIC IN OBISKI ŠOL

Mladinski oddetek knjižnice izvaja ure pravljic za predšolske in šolske otroke, in sicer vsako sredo ob 16.30. Prav tako izvajamo pravljice za predšolske in šolske otroke v oddaljenih krajih, ki zaradi različnih razlogov ne morejo priti v knjižnico. Obiskujemo vse vrtce v beltinški in soboški občini, vrtce na Goričkem ter ostale vrtce, ki želijo obisk pravljíčark. V knjižnico prihajajo na pravljíčne ure tudi skupine iz osnovnih šol in vrtcev (nekajkrat na leto popoldne tudi s starši ali starimi starši - kar je za nekatere bilo tudi prvo uvajanje in srečanje s knjigo). Pravljíce so pripovedovale Petra Lopert, Klaudija Šeruga, Metka Celec, Ana Sušec in Vesna Radovanovič.

ŠPORTAJMO IN BERIMO

V letu 2021 se je Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota priključila Nacionalnemu medresorskemu programu za spodbujanje branja. Program je oblikovan v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo RS, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport RS, Zavodom RS za šolstvo, Centrom za spodbujanje bralne pismenosti v Mariborski knjižnici, Javno agencijo za knjigo RS in Olimpijskim komitejem Slovenije. V letu 2024 je je koordinatorstvo s strani knjižnic prevzela Goriška knjižnica Franceta Bevka. V naši knjižnici smo v lanskem letu gostili vrhunska športnika. Plavalko Katjo Fain in odbojkarja Uroša Pavloviča, ki prihaja iz Murske Sobote. Pogovor z njima je vodil Mario Čep. Mlade iz soboške gimnazije pa smo povabili, da jim prisluhnejo na zelo zanimivi predstavitvi, kjer sta se združila knjiga in šport.

BRALNA ZNAČKA ZA OTROKE JAZ PA BEREM

K širjenju bralne kulture med najmlajšimi je knjižnica pred leti pristopila s Pikino bralno značko, potem pa smo na oddelku za mlade bralce ustanovili svojo bralno značko Jaz pa berem. Projekt je vodila višja knjižničarka Petra Lopert. Bralna značka poteka vse leto, zaključna prireditev s predstavo je bila 6. junija 2024. Priznanje z nagrado smo podelili 212 otrokom in učencem. Sodelujoči prejmejo zgibanko s seznamom knjig in obrazcem, na katerega opišejo oziroma narišejo prebrano delo.

RASTEM S KNJIGO

Projekt Rastem s knjigo - vsakemu sedmošolcu knjigo je že več kot desetletni vseslovenski projekt in se začinja s šolskim letom. Učenci iz osnovnih šol spoznavajo knjižnico, gradivo, možnosti, ki jih knjižnica ponuja uporabnikom, se seznanijo s sistemom Cobiss in virtualno knjižnico Slovenije na mobilnih napravah (COBISS). Ob obisku knjižnice sedmošolci prejmejo knjigo slovenskega pisatelja. Za šolsko leto 2024/2025 je za sedmošolce bila izbrana knjiga Sposojena babica Štefi, avtorice Mateje Gomboc. Skupine sprejemajo: Klaudija Šeruga, Metka Celec in Vesna Radovanovič.

PROJEKT BRALNE VEZI - BRALNE URE IN KAROLININA BRALNA ZNAČKA

V sodelovanju z Varstveno-delovnim centrom (VDC) Murska Sobota smo v letu 2017 začeli projekt, ki smo ga poimenovali Bralne vezi. Z njim smo želeli omogočiti bralcem, ki težje berejo in razumejo literarna besedila, večjo dostopnost do kulturnih vsebin in socialno vključenost v družbo. Na predstavitvi projekta smo v naših prostorih postavili knjižno polico z vsemi knjigami, ki so napisane v lahko berljivem jeziku.

V okviru projekta Bralne vezi smo k sodelovanju povabili pisateljico Karolino Kolmanič in po njej poimenovali bralno značko. Skupaj s pisateljico so uporabniki VDC MS napisali ljubezensko zgodbo, ki je izšla jeseni 2018. V lahko berljivi jezik so jo priredile Silva Felkar,

Metoda Perger in Metka Celec. Tako je polica z lahkim branjem dobila še eno ljubezensko zgodbo, ki so jo prav vsi bralci z navdušenjem prebrali.

Na bralnih urah, ki potekajo ob vnaprej določenem terminu, si izmenjujemo mnenja o prebranem delu, refleksijo o zgodbi ali pesmi, vsak bralec ima možnost, da pove svoje mnenje. Sam potek bralne ure prilagajamo razpoloženju bralcev Karolinine bralne značke. Zaključek imamo spomladi in v program vključimo bralce same, hkrati povabimo tudi zunanje goste, ki popestrijo dogodek z glasbo ali petjem. V letu 2024 smo podelili 5. Karolinino bralno značko. Osvojilo jo je 83 bralcev.

V projektu sodelujejo VDC Murska Sobota, VDC Gornja Radgona, VDC Lendava, VDC Ljutomer, Center Naprej, Zavod Sonček, VDC Želva, Osnovna šola IV MS in DS Hodoš – enota Hrastovec. Število bralcev se vsako leto povečuje. In tega smo nadvse veseli. Projekt vodi višja knjižničarka Metka Celec.

2. BIENALE NAREČNEGA KAMIŠIBAJA V ŠTANJELU

V letu 2024 je Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota na povabilo Društva Zapik (Igor Cvetko in Jelena Sitar) sodelovala na 2. Bienalu narečnega kamišibaja v Štanjelu. Tam se je v viteški dvorani v Štanjelu s svojim kamišibajem Gospoud pa grūjška predstavila višja knjižničarka Metka Celec. Na festivalu narečnega kamišibaja v organizaciji JSKD Sežana in Društva Kamišibaj Slovenije smo slišali in videli 20 hudonušnih, romantičnih, resnih in še kakšnih kamišibajev v dialektih od Primorske do Prekmurja. Tudi, če nismo vsega razumeli, smo občudovali melodije različnih narečij in poslušali srčne kamišibajkarje.

SVETOVNI DAN POEZIJE

Promocija poezije, ki so jo strokovni delavci pripravili 21. marca 2024, ko je vsak izmed zaposlenih izbral 3 najljubše pesnike in njihove pesmi, ki so jih podarjali obiskovalcem knjižnice. V tednu okrog 21. marca je tako bilo razdeljenih okrog 600 kartončkov/kazalk z izbrano poezijo.

NOČ V OBJEMU LJUDSKEGA IZROČILA

PIKŠK MS je dogodek prvič izvedla marca 2019 v sodelovanju z učenci in mentorji OŠ II MS, in sicer tako, da smo mentorji skupaj z učenci noč delno prebedeli, delno prespali kar v prostorih PIŠK. V letu 2024 smo povabili gospo Dorotejo Flisar, ki j s svojo spretnostjo in domiselnostjo izvedla rokodelsko delavnico iz koruznega ličja. Prikazala nam je različne tehnike izdelave. Ročno pleteni izdelki iz ličja so značilnost Prekmurja ali celo atraktivni modni dodatki. Učenci iz tretje triade OŠ II so si z zanimanjem ogledali sam potek. Potem pa je vsak poskusil narediti svoj izdelek iz prej omenjenega materiala. Nastali so ptički različnih velikosti. Tisti bolj spretni so naredili še druge izdelke.

Kasneje so se nam pridružili plesalci iz KUD Gornji Petrovci. Prikazali so nam stare plese: šamarjanko, sotiš in ostale plese. Učenje ljudskega plesa je za učence bilo prav tako pestro in zanimivo.

Proti koncu našega druženja so učenci uprizorili kamišibaj – papirnato gledališče. Le-ta je nastal po ljudski pravljici Povodni mož. Naslednji dan smo pripravili prireditev za starše in uporabnike knjižnice.

Projekt vodi višja knjižničarka Metka Celec.

NOČ Z ANDERSENUM

V Pokrajinski in študijski knjižnici je 22. 3. 2024 potekala Noč z Andersenom. Češka mladinska knjižnica Benaše Buchlova iz Prage že od leta 2003 organizira mednarodni projekt Noč z Andersenom, ki je zdaj že razširjen na vseh celinah sveta. Izvaja se v knjižnicah, vrtcih, šolah, knjigarnah. Letošnjo poslanico IBBY in plakat je zasnovala japonska sekcija z avtorico Eido Kadono in ilustratorko Nano Furiyo.

V naši nočni dogodivščini je sodelovalo 12 učencev OŠ I MS. Noč, s katero smo obeležili velikega pravljicarja, se je začela ob 19. uri s prihodom v knjižnico. Pripravili smo razstavo Hansa C. Andersena. Obiskal nas je tudi dr. Renato Lukač, s katerim smo se pogovarjali o veselju. Noč smo posvetili pripravi senčnih gledališč, s katerimi smo predstavili dve pesniški zbirki: Julijo Donaldson: Bi se gnetli na tej metli in Žiga Kosec: Sonce in zmaj.

Naslednji dan smo v goste povabili starše, ki smo jim predstavili naše nočno dogajanje in obe predstavi senčnega gledališča.

Projekt sta vodili višji knjižničarki Vesna Radovanovič in Petra Lopert.

ZDRAVJE ROMOV V SLOVENIJI – VČERAJ, DANES, JUTRI

Strokovna konferenca v organizaciji NIJZ in PIŠK Murska Sobota je potekala 15. maja 2024. Na njej je s predstavitvijo monografije Jožeta Zadravca Zdravstvena kultura Romov v Prekmurju sodeloval tudi bibliotekar PIŠK M. Sobota Ivo Podojsteršek.

BRALNICE POD SLAMNIKOM

Mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom je bil prvič organiziran leta 2011 kot prvi tovrstni festival v Sloveniji. Organizator festivala je založba Miš, naša knjižnica pa kot soorganizator sodeluje že šesto leto. Cilji projekta so predvsem motivacija za branje izvirnih slovenskih mladinskih del, spodbujanje branja, srečanja z vrhunskimi slovenskimi ustvarjalci, medgeneracijsko druženje itd. V lanskem letu smo v okviru tega festivala gostili pisateljico Aksinjo Kermauner, ki je uporabnike Varstveno - delovnega centra iz Murske Sobotne navdušila s svojim nastopom in predstavitvijo knjig.

Pri projektu sodelujeta Klaudija Šeruga in Metka Celec.

BABICE IN DEDKI PRIPOVEDUJEJO

V letu 2019 je Pokrajinska in študijska knjižnica MS pričela z novim projektom Babice in dedki pripovedujejo. Z njim smo želeli spodbuditi zanimanje mlajših generacij o tem, kako je bilo nekoč.

S projektom bomo še nadaljevali, saj želimo z njim doseči medgeneracijsko sodelovanje in da mlajša generacija spozna čim več informacij o tem, kako je bilo nekoč. Pri projektu sodeluje Metka Celec.

GRAJSKI VEČERI

V letu 2020 je Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota pričela izvajati tudi grajske pravljice po gradovih v Pomurju. Februarja 2020 smo skupaj z Občino Beltinci izvedli prvi grajski pravljичni večer za otroke in odrasle. V letu 2024 smo prav tako pripravili grajske pravljice v Beltincih. Pripovedovale so: Ana Sušec, Klaudija Šeruga, Vesna Radovanovič in Metka Celec. Popoldan je z glasbo obogatila Glasbena šola Beltinci. V prihodnje si želimo sodelovanja tudi z drugimi občinami.

KNJIŽNICA POD ZVEZDAMI

Dogodek, ki se po novem odvija v poletnih mesecih na grajskem dvorišču v Murski Soboti, smo poimenovali Knjižnica pod zvezdami.

V mesecu juliju smo na grajskem dvorišču v Murski Soboti prisluhnili Zvezdani Mlakar, ki je skupaj z moderatorko predstavila svojo knjigo Pogovori, ki so mi spremenili življenje. Glasbeni gost je bil Aleksander Mežek. Knjižnica pod zvezdami je tudi tokrat svojim obiskovalcem pričarala prijeten literarno-glasbeni večer.

Mednarodni pesniški festival Dnevi poezije in vina se je tudi v lanskem avgustu predstavil v Knjižnici pod zvezdami. Bili smo priča branju mednarodno uveljavljenih pesnikov, med njimi je bil slovenski pesnik Denis Škofič in Evelina Rudan, ki je prišla s Hrvaške. Pogovor z njima je vodil Benjamin Langner. Z glasbo in petjem pa je občinstvo navdušil Zoran Predin.

OKO BESEDE

Osrednji literarni festival slovenskih otroških in mladinskih pisateljev, ki ga že tradicionalno gosti in na njem aktivno sodeluje PIŠK Murska Sobota. Festival predstavlja najpomembnejšo prireditve za promocijo slovenske otroške in mladinske književnosti v naši knjižnici. Potekal je med 12. in 14. septembrom 2024.

RADIO MURSKI VAL IN TV IDEA

Oddaja Radijski knjižni sejem, ki jo vodi Nevenka Emri, je namenjena seznanjanju s knjižnimi novostmi. Urednica sodeluje s pomurskimi knjižnicami. Našo knjižnico zastopa Vesna Radovanovič, ki enkrat mesečno predstavi najbolj brane knjige obeh oddelkov knjižnice, prireditve in razstave v knjižnici ter priporočeno knjigo, ki jo vsebinsko predstavi. Ravno s priporočeno knjigo privabi marsikaterega poslušalca radia k branju in obisku naše knjižnice.

Na TV Idea smo predstavili nekatere naše literarne dogodke in gledalce povabili nanje.

NOČ KNJIGE

Noč knjige je vseslovenski projekt, ki ima za cilj zajeti celotno Slovenijo ter z branjem in knjigo povezati vse generacije. V naši knjižnici je zdaj že tradicionalen. Lahko se pohvalimo, da so ga obiskovalci sprejeli za svojega in se ga radi udeležujejo. V lanskem letu smo k sodelovanju povabili uveljavljenega pomurskega slovenskega pisatelja in publicista Vladimirja P. Štefaneca, ki se je predstavil s knjigo Naš človek na nebu. Pogovor z njim je vodila Renata Žlebič. Dogodek je privabil veliko število obiskovalcev. Z glasbo je večer popestril Kleemar.

INFORMATIVNI OBISKI

Vsako leto nas obiščejo skupine učencev in odraslih, ki želijo ogled knjižnice. Največkrat se najavljajo ob pripravljanju programa za izlete in ekskurzije. Predstavimo jim knjižnico, raritete, ki jih hranimo, zanimivosti, Cobiss, mCobiss, Cobiss Ela, izposoje in možnosti, ki jim jih ponuja knjižnica. Skupine so sprejemale Petra Lopert, Klaudija Šeruga, Ana Sušec, Metka Celec in Vesna Radovanovič.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE (DEKD) IN TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE (TKD) 2024

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota se že deseto leto vključuje v vseslovenski projekt DEKD in TKD.

V letu 2024 je projekt nosil naslov: Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezovanja. Kot vsako leto smo vanj želeli vključiti različne ciljne skupine naših uporabnikov. Organizirali smo zanimiv dogodek, saj smo se popeljali proti Tromejniku, kjer nam je zgodovinarica Tadeja Andrejek predstavila pomen in zgodovino tromeje. Na dogodek smo povabili odrasle z duševno motnjo v razvoju, uporabnike VDC MS ter otroke iz vrtca Beltinci. Že sama pot na vrh Tromejnika je bila zelo zanimiva, saj smo si na poti do tja ogledali različne vrste dreves in gobjega bogastva. Pri projektu sodelujeta Metka Celec in Klaudija Šeruga.

PETARDE, NE HVALA

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota se že nekaj let vključuje v program Petarde, ne hvala! Organizira ga Društvo TAM – TAM.

Kot vsako leto je Društvo TAM – TAM poslalo promocijsko gradivo za splet in družbena omrežja, plakate dimenzij B1 in broške oz. značke za darila otrokom, ki sodelujejo v projektu. Povabili smo otroke iz vrtca Ringaraja, ki so nam prinesli likovne izdelke na temo proti pirotehničnim sredstvom. Metka Celec, ki sodeluje pri projektu, je obiskala vrtec Romano na Pušči, kjer so otroci prav tako ustvarili pravo likovno mojstrovino na prej omenjeno temo.

SODELOVANJE Z DRUGIMI KULTURNO-IZOBRAŽEVALNIMI USTANOVAMI

Knjižnica sodeluje s številnimi ustanovami, ki se ukvarjajo s kulturo, kar je razvidno že iz zgoraj zapisanega. Predvsem so to vrtci, šole iz Murske Sobote in okolice. Pravljičarke Metka Celec, Petra Lopert, Klaudija Šeruga in Vesna Radovanovič sodelujemo tudi s porabskimi osnovnimi šolami, za katere pripravljamo bralne ure, kamišibaj in ustvarjalne delavnice (Metka Celec), z radiem Murski val (Vesna Radovanovič), z VDC Murska Sobota in ostalimi VDC-ji v Pomurju, VDC Želva Murska Sobota in Zavod Sonček iz Murske Sobote, Center Naprej iz Murske Sobote (Metka Celec), CS Hodoš, Mikk iz Murske Sobote (knjižničarki Metka Celec in Petra Lopert sta julija in avgusta 2024 pripovedovali pravljice pri projektu Igrivi park), OŠ IV MS (Metka Celec, Petra Lopert), MO MS – praznične pravljice v decembru (Metka Celec) in drugimi, ki nas povabijo ali zaprosijo za sodelovanje.

PRIREDTVJE, DOGODKI IN RAZSTAVE

V knjižnici zaenkrat še nimamo zaposlenega strokovnega delavca na tem področju. Za koordinacijo dogodkov skrbi višja knjižničarka Metka Celec. Prireditve in dogodki v knjižnici so namenjeni vsem starostnim skupinam bralcev in obiskovalcev knjižnice. V ta namen knjižnica organizira: strokovna in potopisna predavanja, literarne večere, predstavitve knjig, razstave itd. Gre torej za široko paleto dejavnosti, ki so povezane s knjigo in bralno kulturo. Število udeležencev na dogodkih je zelo različno. Številke se gibljejo od pet pa do sto petdeset. Dogodki, ki privabijo večje število obiskovalcev, se izvedejo v avli knjižnice. V prihodnje si želimo čim več dogodkov, ki so povezani s knjigo oziroma da privabimo tudi različne ciljne skupine, med njimi tudi tiste, ki spadajo med ranljive ciljne skupine (gluhi in naglušni, slepi in slabovidni, osebe z duševno motnjo v telesnem razvoju itd). V PIŠK MS imamo kar nekaj dogodkov, ki potekajo kontinuirano, prav tako pa dodajamo tudi nove. Med prireditvami lahko izpostavimo literarne dogodke in avtorje, npr. Dušan Šarotar – Nikomah poroča (6. 2. 2024, kulturni praznik), Gabriela Babnik – Tišina, polna vetra (21. 3. 2024, Fabulin izbor), Urška Klakočar Zupančič – Sibilina sodba (25. 3. 2024), dr. Simona Klemenčič – Hiša brez ogledal (11. 4. 2024), Vladimir P. Štefanec – Naš človek na nebu (23. 4. 2024, svetovni dan knjige), Evgen Car – Pojavimo se in poniknemo, kot boža doga (24. 5. 2024), Marcel Baranja – Tvoj ciganski obraz blede in

Sandi Horvat – Beli Rom (1. 10. 2024), dr. László Göncz – A Muravidék útja a délszláv királyságba (Pot Prekmurja v Kraljevino SHS), Madžarska narodna skupnost v času demokratičnih družbenih sprememb in osamosvojitve Republike Slovenije (23. 10. 2024), Kristina Kočan – Za robom jezika: antologija sodobnih pesnic Maribora (21. 11. 2024, Teden splošnih knjižnic), Tone Partljič – Pesniški dvor (3. 12. 2024, Ta veseli dan kulture) ...

RAZSTAVE

V prostorih PIŠK MS razstavljajo različna društva ali samostojno ali v sodelovanju s PIŠK MS. Knjižnica daje možnost vsem ciljnim skupinam naših uporabnikov ali društev. Zelo dobro so obiskane fotografske razstave različnih društev, prav tako slikarske in kiparske razstave znanih ali manj znanih umetnikov. Vsako leto razstavljajo svoje končne izdelke in slike tudi dijaki, ki obiskujejo 4. letnik na SPTŠ v Murski Soboti - tehnik oblikovanja.

Mladinski oddelek letno gosti tri do štiri razstave slovenskih ustvarjalcev in tistih avtorjev, ki obeležujejo okrogle obletnice.

Knjižnična zbirka

Zaloga

Knjižnično gradivo je postavljeno v prostem pristopu po sistemu Univerzalne decimalne klasifikacije. Gradivo za otroke in mladino je postavljeno ločeno od gradiva za odrasle.

Knjižnica je imela na dan 31. 12. 2024 v svoji knjižnični zbirki 469.131 enot gradiva, kar je 8,6 enot na prebivalca¹ (8,3 enot v letu 2023). Knjižnega gradiva je bilo 446.110 enot, neknjižnega pa 23.021 enot.

Knjižnična zbirka	2024	2023
Knjižno gradivo	446.110	435.605
Neknjižno gradivo	23.021	22.901
Skupaj	469.131	458.506

Knjižnična zbirka v letu 2024 in 2023

Nabava knjižničnega gradiva

Knjižnica pridobiva gradivo z obveznim izvodom, nakupom, darovi in lastnimi izdajami. Nakup gradiva smo prilagajali informacijskim, raziskovalnim, izobraževalnim, komunikacijskim, socialnim in kulturnim potrebam okolja, pri tem pa upoštevali priporočeno razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom ter gradivom za otroke in odrasle.

V letu 2024 je bilo v nabavni službi izstavljenih 468 naročil za monografske publikacije in 107 naročil za serijske publikacije. Knjižnično gradivo smo kupovali v obsegu, kot so nam to omogočala namenska finančna sredstva, pri tem pa skušali slediti strokovnim priporočilom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in

¹ Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je imelo v drugem polletju leta 2024 (po 1.7.2024) na območju občin (so)ustanoviteljic prijavljen stalni naslov 54.556 prebivalcev (vir: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05V1006S.px>)

Letnega načrta nakupa za leto 2024. Pri dobaviteljih smo si prizadevali pridobiti čim ugodnejše cene za nakup.

Izmed knjig, ki smo jih dobili v dar, smo ustvarili 40 seznamov darov. Prevezeli smo 44 pošilk obveznega izvoda, od tega 22 za serijske publikacije in 22 za monografske publikacije.

Prirast knjižnega gradiva

Letni prirast knjižnega gradiva v letu 2024 je znašal 11.425 inventarnih enot, od tega naslovov 4.690. V letu 2024 smo imeli tri načine dotoka gradiva: nakup, obvezni izvod in dar.

Vrsta gradiva	Način nabave	2024		2023	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Knjižno gradivo	nakup	9.649	3.138	8.844	3.499
	dar	602	412	685	520
	obvezni izvod	1.174	1.140	1.318	1.294
	lastna izdaja	/	/	4	1
SKUPAJ		11.425	4.690	10.851	4.886

Primerjava prirasta knjižničnega gradiva po načinu nabave v letih 2024 in 2023

*Opomba, ki velja za vse podatke v tem poročilu, ki se nanašajo na prirast gradiva: Ker lahko določen naslov prejmemo hkrati kot nakup in dar ali obvezni izvod, se seštevek naslovov ne ujema z dejanskim stanjem naslovov, kajti v seštevku se vsak naslov upošteva samo enkrat.

Prirast periodičnega tiska

Prirast serijskih publikacij je v letu 2024 znašal 1.092 inventarnih enot oz. 824 naslovov.

Vrsta gradiva	Način nabave	2024		2023	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Serijske publikacije	nakup	177	110	135	111
	dar	265	124	258	125
	obvezni izvod	636	586	665	603
	lastna izdaja	14	4	9	1
SKUPAJ		1.092	824	1.067	792

Primerjava prirasta periodičnega tiska po načinu nabave v letih 2024 in 2023

Prirast neknjižnega gradiva

Prirast neknjižnega gradiva je v letu 2024 znašal 159 inventarnih enot oz. 117 naslovov.

Vrsta gradiva	Način nabave	2024		2023	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Neknjižno gradivo					
	nakup	73	57	117	111
	dar	37	14	43	38
	obvezni izvod	49	46	62	50
SKUPAJ		159	117	222	198

Primerjava prirasta neknjižnega gradiva po načinu nabave v letih 2024 in 2023

Stanje prirasta in izločenega gradiva v letu 2024

Skupni prirast je v letu 2024 znašal 12.676 inventarnih enot, med izločeno gradivo (izgubljeno, poškodovano, zastarelo gradivo) pa smo uvrstili 3.030 inventarnih enot.

Skupni prirast	2024		2023	
	inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Nakup	9.899	3.305	9.096	3.721
dar	904	550	986	683
obvezni izvod	1.859	1.772	2.045	1.947
lastna izdaja	14	4	13	2
SKUPAJ	12.676	5.631	12.140	5.876

Primerjava skupnega prirasta knjižničnega gradiva v letih 2024 in 2023

Izloženo gradivo	2024		2023	
	inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Vrsta izločenega gradiva				
knjižno gradivo	2.830	2.439	7.155	5.872
serijske publikacije	143	69	51	28
neknjižno gradivo	57	56	42	35
SKUPAJ	3.030	2.564	7.248	5.935

Primerjava izločenega gradiva v letih 2024 in 2023

Strokovna obdelava gradiva

Gradivo, ki smo ga v letu 2024 prejeli z nakupom, obveznim izvodom in darovi, so strokovni delavci obdelali strokovno in v skladu s katalogizacijskimi pravili. Obdelava gradiva je potekala na oddelku za nabavo in obdelavo gradiva ter na domoznanskem oddelku.

Prispevek zapisov v COBIB.SI	Leto 2024	Leto 2023
Monografske publikacije	132	555
Serijske publikacije	24	13
Članki	102	962
Izvedena dela	14	22
CONOR zapisi	56	399
SKUPAJ	328	1.951

Obdelava knjižničnega gradiva v letih 2024 in 2023

Članstvo, obisk in izposoja

Aktivni člani

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, potujoči knjižnici in njenih premičnih zbirkah je bilo v letu 2024 10.668 aktivnih članov. Na novo je bilo v letu 2024 vpisanih 1.296 članov.

V evidenci uporabnikov vodimo le aktivne člane, kar pomeni, da v skladu s predpisi tiste člane, ki si več kot eno leto ne izposodijo gradiva, brišemo iz evidence aktivnih članov. Aktivni postanejo ponovno ob naslednji izposoji gradiva.

	2024	2023
Aktivni člani	10.668	10.389
Novo vpisani	1.296	1.398

Članstvo v letu 2024 in 2023

Občina	Aktivni člani v osrednji knjižnici	Aktivni člani bibliobusa	Aktivni člani premičnih zbirk	Skupaj 2024	Skupaj 2023
MO Murska Sobota	3.213	327	6	3.546	3.339
Beltinci	743	105	3	851	873
Cankova	144	39	0	183	160
Gornji Petrovci	153	43	0	196	215
Grad	160	96	0	256	249
Hodoš	21	20	5	46	37
Kuzma	109	70	0	179	188
Moravske Toplice	647	138	42	827	859
Puconci	541	141	0	682	674
Rogašovci	242	118	1	361	363
Šalovci	97	39	4	140	140
Tišina	432	97	1	530	530

Občine izven UE MS	2.460	386	25	2.871	2.762
SKUPAJ	8.962	1.619	87	10.668	10.389

Aktivni člani po občinah v letu 2024 in 2023

Obisk članov zaradi izposoje gradiva

Med obisk članov knjižnice zaradi izposoje gradiva prištevamo člane, ki so knjižnico obiskali zaradi izposoje gradiva na dom, prevzema, vračila ali podaljšanja gradiva, rezervacije ali naročila gradiva, medknjižnične izposoje ter poravnave obveznosti do knjižnice in dela v čitalnici.

Leto	2024	2023
Št. obiskovalcev	113.168	108.576

Obisk knjižnice zaradi izposoje v letu 2024 in 2023

Izposoja

Knjižnično gradivo

V letu 2024 je bilo izposojenih 401.563 enot knjižničnega gradiva.

Izposoja gradiva na	2024	2023
Enote knjižničnega	401.563	394.270

Izposoja knjižničnega gradiva na dom v letu 2024 in 2023

Dostava gradiva na dom

V letu 2024 smo nadaljevali z dostavo gradiva na dom ranljivim skupinam (nosečnicam, invalidom, starejšim od 65 let, bolnikom s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi).

Biblos

Do 1. junija 2024 smo članom naše knjižnice omogočali izposajo e-knjig preko spletnega portala Biblos, ki je omogočal izposajo in prodajo e-knjig v slovenskem jeziku. Po tem datumu je založba Baletrina, lastnica portala Biblos, prekinila sodelovanje s splošnimi knjižnicami na področju izposoje e-knjig. Namesto tega je Institut informacijskih znanosti (IZUM) razvil platformo za izposajo e-knjig Cobiss Ela, ki je začela 17. junija 2024.

Do 1. junija 2024 je bilo tako preko Biblosa na voljo za izposajo 670 licenc e-knjig, naši člani pa so si v letu 2024 izposodili 1.469 e-knjig.

Biblos	2024	2023
Št. licenc e-knjig	670	1.984

Izposoja gradiva	1.469	4.554
------------------	-------	-------

Izposoja e-knjig v Biblosu v letu 2024 in 2023

Cobiss Ela

Na mesto Biblosa je 17. junija začela delovati platforma za izposajo e-knjig v slovenskem jeziku Cobiss Ela, ki omogoča izposajo e-knjig članom naše knjižnice neposredno znotraj platforme COBISS+. V letu 2024 smo tako zabeležili izposajo 410 naslovov oz. 806 izposojenih e-knjig.

Cobiss Ela	2024
Št. naslovov e-knjig	410
Izposoja gradiva	806

Audibook

Članom naše knjižnice smo omogočali izposajo zvočnih knjig preko spletnega portala Audibook. Spletni portal Audibook ponuja zvočne knjige v slovenskem jeziku, ki si jih lahko uporabniki izposodijo s svojimi prenosnimi napravami (e-bralniki, pametnimi telefoni, tablicami in računalniki). Zbirka obsega leposlovje in strokovno literaturo za odrasle in mladino v slovenskem jeziku.

V letu 2024 je bilo na voljo za izposajo 259 licenc zvočnih knjig, naši člani pa so si v letu 2024 izposodili 628 zvočnih knjig.

Audibook	2024	2023
Št. licenc e-knjig	259	605
Izposoja gradiva	628	257

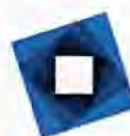

Izposoja zvočnih knjig v Audibooku v letu 2024 in 2023

Baza slovenskih filmov

Leta 2024 je začel delovati tudi portal Baza slovenskih filmov, ki je digitalni arhiv slovenskih filmov, katerega upravlja Filmoteka, zavod za širjenje filmske kulture. Baza ponuja bogat nabor slovenskih filmskih klasik, animiranih, dokumentarnih in kratkih filmov kot tudi eksperimentalnih in alternativnih avdiovizualnih del. Člani naše knjižnice si lahko brezplačno izposodijo in ogledajo filme preko spleta. Od začetka delovanja portala in do konca leta 2024, so si naši člani izposodili 24 naslovov oz. 31 izposojenih enot filmov.

Baza slovenskih filmov	2024
Št. naslovov	24
Izposoja	31

Baza
Slovenskih
Filmov

Podatkovne zbirke

Članom knjižnice smo omogočali dostop do podatkovnik zbirk Encyclopedia Britannica Online Public Library Edition, EBSCO-host in Pressreader, do katerih je bil omogočen dostop na daljavo, torej tudi izven knjižnice s številko članske izkaznice.

V prostorih knjižnice pa je bil omogočen spletni dostop do:

- revije IKS: računovodstvo, davščine in finance,
- arhiva časnika Večer in
- arhiva časnika Delo.

Medknjižnična izposoja

Po medknjižnični poti je bilo iz PIŠK Murska Sobota v letu 2024 izposojenih 495 enot knjižničnega gradiva v druge knjižnice v Sloveniji. PIŠK Murska Sobota pa si je v letu 2024 od drugih knjižnic sposodila 96 enot knjižničnega gradiva. V letu 2024 smo tako medknjižnično izposodili našim in tujim uporabnikom skupaj 591 enot knjižničnega gradiva. Med knjižnicami na Pomurskem območju je medknjižnična izposoja brezplačna za končnega uporabnika.

Medknjižnična izposoja	Izposojeno iz drugih knjižnic	Izposojeno v druge knjižnice		
Leto	2024	2023	2024	2023
Število fizičnih enot	96	101	495	521

Medknjižnična izposoja v letu 2024 in 2023

Svet knjižnice je potrdil in sprejel Zaključni račun in Poslovno poročilo PIŠK Murska Sobota za leto 2024 na svoji 5. redni seji dne 26. 2. 2025.

Pripravili:
Zaposleni PIŠK Murska Sobota

Murska Sobota, 26. 2. 2025

Direktorica:
mag. Klaudija Šek Škafar
po pooblastilu dr. Albert Halász

